

ئادابی موسلمان له گهڵ خوای گهورهدا
[به كوردی]

أدب المسلم مع الله تعالى
[باللغة الكوردية]

نوسینی : پشتیوان سابیر عزیز
الكاتب : پشتیوان صابر عزیز

پیداچونهوهی: پشتیوان سابیر عزیز
المراجعة: پشتیوان صابر عزیز

نوسینگهی (رهبوهی) هه ره وه زیی بو بانگهواز و
وشیار کردنه وهی ره وهنده کان له شاری ریاز

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
بمدينة الرياض

2008 -1429

Islamhouse.com

نادابی موسلمان له گه‌ل خوای گه‌وره‌دا

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على عبده ورسوله محمد وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين أما بعد:

ده‌توانین نادابی موسلمان له‌گه‌ل خوای گه‌وردا له‌م‌چهند خاله‌دا باس بکه‌ین:-

1) په‌یدا نه‌کردنی شه‌ریک بو خوای گه‌وره: عدم الإشرک بالله :

مروفتی موسلمان به‌ندایه‌تی خوای گه‌وره ده‌کات و شه‌ریکی بو بریار نادات، چونکه ته‌نها خوای گه‌وره به‌راستی شایه‌نی په‌رستن و به‌ندایه‌تی کردنه، خوای گه‌وره ده‌فهرمویت: {واعبدوا الله ولا تشركوا به شيئاً} النساء: 36 .

2) خوږه‌کلاکردنه‌وه له به‌ندایه‌تی کردنی خوای گه‌وره: إخلاص العبادة لله تعالى :

خوږه‌کلاکردنه‌وه له‌به‌ندایه‌تیدا مه‌رجیکی سه‌ره‌کیه بو وه‌رگرتنی کاره‌کان له‌لایه‌ن خوای گه‌وره‌وه، خوای په‌روه‌ردگار ده‌فهرمویت: {فمن كان يرجو لقاء ربه فليعمل عملاً صالحاً ولا يشرك بعبادة ربه أحداً} الكهف: 110 .

3) سوپاس کردنی خوای گه‌وره: شكر الله تعالى :

به‌رده‌وام بیرکردنه‌وه له‌و نيعمه‌ت و به‌خششانه‌ی که‌پینی به‌خشیوین و پاشان سوپاس و ستایش کردنی به‌رده‌وامی له‌سه‌ر ئه‌و نيعمه‌ت و به‌خششانه، هه‌لبه‌ته‌مروفتی هه‌ر له‌وکاته‌وه‌ی که دلویه ئاوپکه تاوه‌کو ئه‌و کاته‌ی ده‌گاته خوای گه‌وره، فه‌زل و به‌خششی خوای گه‌وره‌ی به‌سه‌ره‌وه‌یه، جا بو‌یه پینوسته له‌سه‌ر به‌نده‌ی موسلمان هه‌میشه یادو شوکرانه‌ی خوای گه‌وره بکات و خو‌ی به‌دوو‌ر بگرت له‌کوفری نيعمه‌ت و ناشوکرى، خوای گه‌وره‌ش ده‌فهرمویت: { واشكروا لي ولا تكفرون } (البقرة: 152)، واته: " سوپاس و شوکرانه‌م بکه‌ن و - به‌له‌بیربردنه‌وه- نا سوپاسیم مه‌که‌ن "، هه‌روه‌ها ده‌فهرمویت: { وما بكم من نعمة فمن الله } النحل: 53، وه ده‌فهرمویت: { وإن تعدوا نعمة الله لا تحصوها } النحل: 18 .

4) خوش ویستننی خوای گهوره: محبة الله تعالى :

پیوسته موسولمان خوای گهورهی لهه موو کهس زیاتر خوش بویت، جا خوش ویستننی خوا به وه ده بیټ که فرمانه کانی جی به جی بکهین و دور که وینه وه له سه ریچی کردنی، جا نه و که سهی که ده لیت خوام خوش ده ویت و له هه مان کاتدا له فرمانه کانی ده رده چیت و بی نه مری ده کات نه وه درو ده کات و راست ناکات، خوای گه ورده ده فرمویت: { والذین آمنوا أشد حبا لله } البقرة: 165 ، واته: نه وانهی پروایان هیناوه زور زیاتر خوایان خوش ده ویت.

5) پشت بهستن به خوای گهوره: التوکل علی الله :

مروقی موسلمان پشت به خوای گهوره ده به ستیت لهه موو نیشو کاره کانیدا ، خوا گه ورده ده فرمویت: {وتوکل علی الحي الذي لا يموت} [الفرقان: 58] واته: پشت بهسته به خوای زیندوو، که زاتیکه هه رگیز نامریت، هه روه ها ده فرمویت: {ومن يتوکل علی الله فهو حسبه إن الله بالغ أمره قد جعل الله لكل شیء قدراً} {الطلاق: 3}، واته: هه رکه سی پشت به خوا به ستی ، نه وه خوا به ستی، چونکه به راستی خوا کارو فرمانی خوای به نه نجام ده گه یه نی، وه پیغه مبه ری خوا صلی الله علیه وسلم ده فرمویت: (لو أنکم توکلون علی الله حق توکلہ، لرزقتم کما یرزق الطیر تغدو خماصاً) (جائعة) وتعود بطائناً (شعبی) الراوي: عمر بن الخطاب - خلاصة الدرجة: حسن صحیح لا نعرفه إلا من هذا الوجه - المحدث: الترمذي - المصدر: سنن الترمذي - الصفحة أو الرقم: 2344 .

6) نه شکاندنی سنووری خوای گهوره: عدم تجاوز حدود الله تعالى :

پیوسته موسلمان خوای بیارزیت له شکاندنی سنووری خوای گه وره چونکه بی نه ده بیبه موسلمان سنووری خوا بشکینیت جا سنور شکاندنیش به وه ده بیټ که شتیک له و شتانهی که خوای گه وره قه ده غه ی کردوو نه نجام بدریت، پیغه مبه ر(صلی الله علیه وسلم) ده فرمویت: ((إِنَّ اللَّهَ يُغَارُّ وَغَيْرُهُ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ)) رواه البخاری ومسلم.

7) چاودیری خوای گهوره: مراقبة الله :

پیوسته موسولمان دلنیا بیټ و بزانیټ که خوای گه وره چاودیره به سه ر به نده کانیه وه وه هیچ شتیک لئ وون نایټ وه که ده فرمویت: { وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتَلَوْنَ مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ } (يونس: 61). واته: (له هیچ حال و نه ندیشه یه کدا نین و هیچ به شی له قورټان ناخویننه وه وه هیچ کرده وه یه ک ناکه ن مه گه ر نیمه به سه ر تانه وه چاودیرین له و

کاتهی که ده چنه نیوی "نیو ئه و کاره"، وه هیج شتی لهزهوی و ئاسمان دا له پهروه ردگارت وون ناییت به ندازهی تۆز قالیك نه بچوو کتر له و نه گه وره تر له وه مه گه ره هه موو نه وانه له کتیبی ئاشکرا که ره وه دا) - مه به ست (لوح المحفوظ) ه - هه یه و نووسراوه) که واته زۆر بی ئه ده بیه که موسولمان له شوئینیکی چۆلدا بییت و تاوان بکات و بلیت که س ئاگای لینی یه)، وه پیغه مبه ری خواش - صلی الله علیه وسلم - پرسپاریان لی کرد ده باره ی ئیحسان ، فهرموی: (أن تعبد الله كأنك تراه، فإن لم تكن تراه فإنه يراك) متفق عليه .

8) هیوا نه بوون له به زه یی خوای گه وره : عدم الیأس من رحمة الله تعالى :

ئومید بوون به خوای گه وره و قوتار نه بوون له سوژ و به زه بی و لیبورده یی خوای گه وره ههروه که ده فهرمویت: {لَاتَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ} الزمر: 53، واته: (له میهره بانى و رهحمه تی خوای گه وره بی هیوا مه بن). ههروه ها ده فهرمویت: {اللَّهُ لَطِيفٌ يَعْبَادِهِ} شوری: 19، واته: (خوای گه وره سه باره ت به به نده کانی خوای لوتفی هه یه).

وصلی الله وسلم علی نبینا و قدوتنا محمد و علی آله و صحبه أجمعین

سه رچاوه کان:

- 1- پوخته ی ته فسیری قورئانی پیروژ، مه لا محمد مه لا صالح، چاپی سییه م 2007م.
- 2- موسوعة الآداب الإسلامية، عبد العزيز فتحي السيد ندا، دار طبیبة للنشر والتوزیع 1424هـ.
- 3- رینوما ی موسلمانان بو ئادابه شه رعیه کان، سه ره به ست جه باری، چاپی یه که م 1420هـ.